

Sygn. akt II CZ 94/04

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2004 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

SSN Mirosława Wysocka

w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Usługowego "I."
Spółki Akcyjnej w S.
przeciwko B. G.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 9 września 2004 r.,
zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 31 marca 2004 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 31 marca 2004 r. Sąd Apelacyjny odrzucił kasację pozwanej od wyroku tego Sądu z dnia 22 października 2003 r., stwierdzając, że wniesiona kasacja nie czyni zadość wymaganiom przewidzianym w art. 393³ § 1 k.p.c., ponieważ nie zawiera przedstawienia okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie. Niespełnienie wymagania, o którym mowa, oznacza natomiast, że wniesiona kasacja jest dotknięta nieusuwalnym brakiem i z tej przyczyny ulega odrzuceniu (art. 393⁵ k.p.c.).

W zażaleniu na to postanowienie pozwana zarzuciła, że – wbrew odmiennej ocenie Sądu Apelacyjnego – spełniła wymaganie przewidziane w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c., bowiem w złożonej kasacji wskazała na konieczność „rozstrzygnięcia istotnego zagadnienia prawnego doniosłej w skutkach wykładni przepisów i zakreślenia granic interpretacyjnych przepisów o sprzedaży oraz sposobach i skutkach składania oświadczeń woli”. W konkluzji załącza wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W kasacji wniesionej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 22 października 2003 r. pozwana powołała się na obydwie podstawy określone w art. 393¹ k.p.c.; w ramach pierwszej wskazała na naruszenie przepisów: art. 535, art. 66 § 1 i art. 353 § 1 k.c. przez przyjęcie, że między stronami doszło do zawarcia umowy sprzedaży, że powód zbył i dostarczył jej towary, oraz że w związku z tym powstało zobowiązanie do zapłaty, natomiast w ramach drugiej postawiła zarzut obrazy: art. 231, art. 232 i art. 233 k.p.c. przez dowolną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności zeznań świadków i dokumentów, co miało wpływ na wynik sprawy i skutkowało wydaniem zaskarżonego wyroku.

Uzasadniając wniesienie kasacji, pozwana wskazała na „konieczność rozstrzygnięcia kwestii oceny prawnych skutków nie złożenia przez strony oświadczeń woli w przedmiocie zawarcia umowy sprzedaży oraz możliwości i zasięgu domniemań, iż takie oświadczenia woli złożono. Ponadto rozwiązanie

prawnego problemu – czy pomimo braku zawarcia umowy, a w szczególności braku oświadczenia co do jej zawarcia oraz niedochowania formy pisemnej sąd uprawniony był do zastosowania domniemania w tym względzie i przyjęcia, że pomimo nie zawarcia umowy, braku określenia jej *essentialia negotii* można było poczynić ustalenia leżące poza wolą stron i bez woli domniemania kupującego.”

Analiza przytoczonych okoliczności, które w ocenie żalącej były wskazaniem na występowanie w sprawie przesłanek określonych w art. 393 § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., prowadzić musi do wniosku, że żaląca błędnie pojmuje sposób spełnienia obowiązku przewidzianego w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. i procesową doniosłość tego wymagania.

Jak niejednokrotnie wyjaśniał Sąd Najwyższy w swoich orzeczeniach, wymaganie przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji jest wymaganiem odrębnym od obowiązku przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Łączy się ono ściśle z instytucją tzw. przedsądu, w ramach której Sąd Najwyższy może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania (art. 393 § 1 i 393⁷ § 1 k.p.c.). Z tej przyczyny spełnienie wymagania przewidzianego w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. nie może polegać na samym odwołaniu się do uzasadnienia podstaw kasacyjnych, lecz powinno przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają zakwalifikować kasację do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek usprawiedliwiających przyjęcie kasacji, określonych w art. 393 § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 k.p.c. (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 30 maja 2001 r., III CZ 36/01, OSNC 2002, nr 2, poz. 22 czy z dnia 17 października 2001 r., III CZ 98/01, OSNC 2002, nr 5, poz. 71, a w szczególności uchwałę połączonych Izb: Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2002 r., III CZP 72/02, OSNC 2003, nr 7-8, poz. 92).

Jak wielokrotnie podkreślał już Sąd Najwyższy, nie jest spełnieniem wymagania przewidzianego w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. samo powtórzenie przez

skarżącego przesłanek określonych w treści art. 393 k.p.c. z równoczesnym stwierdzeniem, że zachodzą „okoliczności uzasadniające rozpoznanie kasacji”. Okoliczności, o których mowa, należy przedstawić w formie profesjonalnego wyводу, nadającego się do merytorycznej oceny i zajęcia stanowiska.

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji ze względu na przesłanki określone w art. 393 § 1 pkt 1 lub 2 k.p.c. wymaga wyjaśnienia, jakie zagadnienie prawne występuje w sprawie i dlaczego jest ono istotne, albo określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności występujących w orzecznictwie sądów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, oraz uchwałę połączonych Izb: Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oraz Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2002 r., III CZP 72/02, OSNC 2003, nr 7-8, poz. 92 i powołane tam orzecznictwo).

Skarżąca nie skonkretyzowała występującego w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Zagadnienie takie dotyczyć musi kwestii prawnej pozostającej w związku z rozstrzygnięciem sprawy, nie zaś ustaleń związanych z podstawą faktyczną rozstrzygnięcia, a ponadto musi być sformułowane ogólnie w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy. Wymaganiom tym nie czynią zadość przytoczone w kasacji tzw. okoliczności uzasadniające jej wniesienie. Skarżąca nie wskazała też na potrzebę wykładni określonego przepisu czy przepisów prawa, nie wyjaśniła na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości czy rozbieżności w orzecznictwie sądów. Zatem Sąd Apelacyjny trafnie uznał, że obowiązek przewidziany w art. 393³ § 1 pkt 3 k.p.c. nie został spełniony.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, nieprzedstawienie w kasacji okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie powoduje odrzucenie kasacji bez wzywania do uzupełnienia tego braku (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 listopada 2000 r., III CKN 1385/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 51, czy z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52).

Z przytoczonych wyżej powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 385 w związku z art. 397 § 2 i art. 393¹⁸ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako bezzasadne.